

Aflevering og afleveringsstrategier

Abstrakter til session

Koordinator: Sámal Tróndur F. Johansen

Frederik Fuuja Larsen, Nunatta Allagaateqarfia / Grønlands Nationalarkiv

Aflevering af privatarkiver til Grønlands Nationalarkiv

Grønlands Nationalarkiv har privatarkiver fra omkring 80 forskellige enkeltpersoner. Ophav til arkiverne er ofte kulturpersonligheder, tidligere politikere, kirkelige embedsmænd (præster), ekspeditionsdeltagere, almindelige samfundsborgere etc. Arkiverne kan omfatte vidt forskellige typer materiale knyttet til arkivskabers interesse eller arbejdsområde, men også personlige dokumenter såsom; breve, korrespondance mellem flere personer, erindringer, dagbøger, fotos etc.

Udover de offentlige institutioners arkiver er privatarkiver i Grønlands Nationalarkiv vigtige primærkilder til Grønlands samfundshistorie og skal bevares for eftertiden. Men privatpersoner har ikke pligt til at aflevere deres materiale til arkivet som det offentlige institutioner har. Derfor har Grønlands Nationalarkiv på nuværende tidspunkt ingen egentlig afleveringsstrategi for privatarkiver, men praktiserer passiv indsamling. På institutionens hjemmeside informeres borgerne hvordan og hvorledes de skal forholde sig til når enkelte personer vil gerne aflevere deres privatarkiver. Ligeledes modtager den afleverende vejledning og instruks både mundtligt og skriftligt før afleveringen.

Þorsteinn Tryggvi Másson, Héraðskjalasafn Árnesinga / Árnessýsla Municipal Archives

Regionalarkivernes strategi for aflevering af offentlige arkivalier

Regionalarkivernes og Nationalarkivets primære opgave er at bevare og tilgængeliggøre arkivalier fra det offentlige; stat og kommuner. Den islandske arkivlov fra 2014 er ganske klar hvad dette angår, medarbejderne på samtlige offentlige arkiver rundt om i landet er klar over lovens betydning, og det gælder også stat- og kommunale institutioner. Regionalarkivernes afleveringsstrategi har til formål, at skabe tættere forbindelse mellem den kommunale forvaltning og arkiverne, hvor arkivernes medarbejdere ikke er passive, men proaktive i det samarbejde der må finde sted mellem forvaltningen og arkiverne. De offentlige arkiver er nødt til at lave om på deres tilsynsmetoder, eftersom tilsyn og rådgivning har afgørende betydning for aflevering af offentlige arkivalier. Arkiverne og de kommunale institutioner må indgå i formelt samarbejde for at sikre at modtagelse, kassation, registrering, aflevering/modtagelse og formidling finder sted.

Hrafn Sveinbjarnarson, Héraðsskjalasafn Kópavogs / Kópavogur Municipal Archives

At organisere det frie: Regionalarkivernes strategi for afleveringer af privatarkiver

Lovgivning og praksis vedrørende privatarkiver i regionalarkiverne i Island får en gennemgang, samt fordele og ulemper med hensyn til teoretiske og praktiske spørgsmål på området. Området er delvist upløjet jord på grund af ressourcebrist hos regionalarkiverne. Samarbejde og enighed mellem arkivinstitutionerne er vigtigt i udviklingen af strategier, prestigeproblem i form af konkurrence omkring afleveringer af privatarkiv kan have skadelige følger. Man kan drage nytte af de nordiske rigsarkivers fælles rapporter om privatarkivsager. Mønstereksemplerne for strategier på området kan man hente til Norge hvor lovgivningen samt det norske Riksarkivs initiativ har været af væsentlig betydning.

John Kjær, Føroya Landsskjalasavn / Færøernes Nationalarkiv

Nationalarkivets strategi for aflevering af papirarkivalier 2017-2020

De senere år har der været afleveringsstop af offentlige myndigheders arkiver til Føroya Landsskjalasavn. Dette skyldes primært mangel på magasinplads og har medført, at det er opstået et efterslæb i det sædvanlige afleveringsforløb.

Landsskjalasavnið har nu fået indrettet et nyt fjernmagasin i lejede lokaler. Dette vil blive taget i brug ultimo 2017. Det nye magasin vil øge arkivets kapacitet i antal hyldemeter med 25%.

Med grundlag i en spørgeskemaundersøgelse foretaget blandt offentlige myndigheder i 2016 udarbejdes en afleveringsstrategi for perioden 2017 – 2020. - Undersøgelsen viste bl.a., at der hos de centrale myndigheder forefindes mere end 1.000 hyldemeter arkivalier, som ifølge arkivloven allerede nu skulle være afleveret til Landsskjalasavnið.

Strategien vil fastlægge myndighedernes afleveringsperioder og samtidig smidiggøre selve afleveringsprocessen – bl.a. i forbindelse med registrering i Føroya Landsskjalasavns database ASTA, som giver overblik over magasiner samt de enkelte arkivers indhold. Desuden vil samarbejde og kommunikation mellem afleverende myndigheder og arkiv intensiveres i forbindelse med den fremtidige afleveringsproces.

Helga Jóna Eiríksdóttir & Árni Jóhannsson, Þjóðskjalasafn Íslands / National Archives of Iceland

Record management of the state 2016 – results from NAI surveillance survey, comparison and follow-up

In this lecture we will be talking about the surveillance survey the NAI conducted in 2016, its implementation and key findings. Then there will be a short discussion about the comparison of the maturity levels of agencies from the 2012 survey to see how it has developed and if the status of record management with agencies has improved from previous survey.

The survey included 200 government agencies and companies and the response rate was 80%. The main findings of the survey were that records management had generally improved, but there are still many issues that need to be addressed. The main issue is that too many agencies do not follow the laws and rules that apply to public record management.

When comparing the maturity levels from the 2012 and 2016 surveys, it shows that record management has improved. The number of agencies on maturity level 0 has vastly decreased which is very pleasant, since no agency should be at that level.

Brugerservice

Abstrakter til session

Koordinator: Benedikt Eypórsson

Hanna S. Christiansen, Føroya Landsskjalasavn / Færøernes Nationalarkiv

Fremstilling af slægtstræer i forbindelse med FarGen-projektet

FarGen-projektet går ud på at kortlægge den færøske befolknings genomer. I den forbindelse er der etableret et samarbejde mellem Landsskjalasavnið (Færøernes Nationalarkiv) og Ílegusavnið (Genetic Biobank), som FarGen-projektet er en del af.

Formålet med samarbejdet er at opbygge slægtstræer for hele den færøske befolkning helt tilbage til 1600 tallet.

Dette slægtstræ skal bruges i forbindelse med færøsk gen- forskning, og det er Landsskjalasavnið, der fremstiller "Færøernes Slægtstræ" mesn Ílegusavnið administrerer adgangen til informationerne i slægtstræet.

Min præsentation drejer sig om hvordan dette slægtstræ bliver opbygget, og hvilke informationer/kilder der anvendes for at sikre slægtstræets troværdighed.

Unnar Ingvarsson & Benedikt Eypórsson, Þjóðskjalasafn Íslands / National Archives of Iceland

Public Service – Successes and shortcomings

One of the fundamental roles of public archives is to provide service to the general public. In this talk I will describe two of the main aspects of the public service provided by the NAI, namely service to our guests at the reading room and processing of requests and enquiries from the public. In doing this we face many challenges as the tasks are numerous and the resources limited. In general we are successful but there are some shortcomings that will be brought up and discussed.

Lena Nolsøe, Føroya Landsskjalasavn / Færøernes Nationalarkiv

Nyregistrering af sysselarkiverne

I nogen tid har Landsskjalasavnið kørt et projekt, hvor vi har om- og nyregisteret sysselarkiverne. Årsagen er den simple, at de har været besværligt at finde rundt i og bruge. Hvis arkivpersonalet har svært ved at bruge arkivalierne, så er det indlysende, at de ikke kan yde tilfredsstillende service til de brugere, som skal studere sysselarkiverne.

Den færøske sysselmandsinstitution stammer fra middelalderen og eksisterer stadig. Det er dog fra omkring 1800 og de følgende 150- 200 år, at sysselmanden i de 7 færøske syssler havde de fleste administrative opgaver i lokalsamfundet. Arkivaliernes mængde er tilsvarende størst i den periode. Arkiverne bærer præg af de sysselmandenes forskellige forvaltningstraditioner. Projektets store udfordring har derfor været at udarbejde et arkivskema, som kan bruges til alle systemerne. På denne måde ønsker vi at gøre sysselarkiverne mere tilgængelige og brugervenlige for vores brugere.

Svanhildur Bogadóttir, Borgarskjalasafn Reykjavíkur / Reykjavik Municipal Archives

Providing Access to Social Case Files

Providing access to social case files is an increasing part of the work of the Reykjavik Municipal Archives. Svanhildur Bogadóttir, city archivist describes her research and analysis on inquiries received at the Reykjavik Municipal Archives in the years 2007 to 2016. She will also briefly discuss the Icelandic legal environment regarding access and the practical process of providing access.

Digital formidling

Abstrakter til session

Koordinator: Inge Seiding

Helgi Eidesgaard, Føroya Landsskjalasavn / Færøernes Nationalarkiv

Developing our digital platform and online services in relation to our archival collections

Landsskjalasavnið needs to expand its online presence. In recent years, some historical sources, e.g. parish registers and statistics, have been digitized and made accessible for the general public online. This work continues, and when we soon will get our new website up and running, one of the most important future steps will be to allow our users to access our databases online. We believe that if our users can perform their searches online, it will free up resources, yet still provide our users with a better service, enabling them to utilize our limited opening hours more effectively.

Benedikt Jónsson, Þjóðskjalasafn Íslands / National Archives of Iceland

Increasing availability of online documents

In order to live up to the name of National Archives, especially in a country with dispersed population, such as Iceland, it is necessary to find ways to serve the whole nation – not only those who live near the archives buildings and are able to visit the reading-room whenever they like. The best way to do that is to make electronic copies of records and documents stored in the archives and make them available online. The National Archives of Iceland has already made popular records available online such as a census database of some 14 censuses. The Archives intends to extend this availability of online records further in collaboration with FamilySearch.org.

Sólborg Una Pálsdóttir, Héraðsskjalasafn Skagfirðinga / Skagafjörður Municipal Archives

Digitization of archival collections – “The Atom station” in Skagafjörður

In the presentation I will discuss our experience of digitize archival collections and share them on the internet. A number of questions arise that will be discussed in the presentation, such as purpose,

prioritization, process, cost, sharing and performance of such projects. The Regional Archives of Skagafjörður has been using the atom registration system (<https://www.accesstomemory.org/en/>) and I will also briefly go over the experience of using the system to manage and share digital data.

Gísli Skagfjörð, Borgarskjalasafn Reykjavíkur / Reykjavik Municipal Archives

Public access to primary sources

At The Reykjavik Municipal Archives there is ongoing work in scanning the Archives documents in order to publish them on the Web. These documents can be divided in three categories, first there are the Fire Insurance Valuations of all houses built in Iceland from 1811 to 1981, then there are several private collections e.g. of former prime ministers and in the third category there are the oldest documents of Reykjavik. First some technical background on the scanning process will be introduced and then several examples of the documents that have been scanned and published will be presented.

Inge Seiding, Nunatta Allagaateqarfia / Grønlands Nationalarkiv

Where do you begin? Status and strategies for digitization of the collections in the Greenland National Archives

All archives in the world have very good reasons to digitize their collections. Both to preserve and to disseminate. However, in Greenland, dissemination is a special problem. It is difficult for most users outside Nuuk to access the archives and there are no local archives. In 2008, we began digitizing all accessible church records. Now we are proceeding with a project catering more generally to the interest of local museums and users outside Nuuk. With external funding we are now able to handle some of the shortcomings of a centralized archival system in a large country.

Elektronisk bevaring

Abstrakter til session

Koordinator: Andrea Ásgeirsdóttir

Mikkel Nohr Jensen, Nunatta Allagaateqarfia / Grønlands Nationalarkiv

IT-arkivering i Grønland – udfordringer og muligheder

Siden sidste gang der afholdtes Vestnordisk Arkivkonference har Grønlands Nationalarkiv arbejdet med at få opdateret arkivloven, så den understøtter elektronisk bevaring, samt lave vejledningsmateriale om de nye bestemmelser til myndighederne. Herudover vi haft kontakt med flere forskellige myndigheder, for at forberede aflevering af deres IT-systemer. Jeg vil give en status på dette arbejde. I løbet af arbejdet har vi lagt mærke til at en offentlige sektor på nogle punkter skiller sig ud fra den danske i sin struktur. Herudover er der også forskelle med hensyn til IT-landskabet i Grønland, sammenlignet med Danmark. Jeg vil præsentere overvejelser om de særlige muligheder og udfordringer der ligger i disse specielle grønlandske vilkår, og er spændt på at høre om noget af dette matcher erfaringerne hos mine vestnordiske kolleger.

Rói Eliassen, Føroya Landsskjalasavn / Færøernes Nationalarkiv

Digital bevaring i Færøerne – status og udsigter

Det har indtil videre været en svær og vanskelig fødsel at komme i gang med “digital bevaring af digitale arkivalier på færøerne”. Og der er fremdeles komplikationer og veerne er ikke overstået endnu. I årets lagmandsredegørelse til “Ólavsoðu” den 29. juli, står der bl.a. i lovlisten:

**“Forslag til lagtingslov om ændringer i lagtingslov om Færøernes Landsarkiv.
Vedrørende bevaring af digitale arkivalier og diverse justeringer”.**

Til dette er at sige at vi også var på lovlisten i forbindelse med sidste lagtingsssamling, men vores forslag blev ikke forelagt Lagtinget, da et enkelt regeringsparti ønskede at alle opgaver vedrørende arkivering skulle være på Færøerne. Hvad partierne kan blive enige om er svært at sige på nuværende tidspunkt. Vi er dog gået igang med bevaringen og der er oprettet tre “pilot-arkiveringssager” i vores journal dags dato.

Min præsentation vil kort gennemgå de hidtidige processer i forbindelse med forberedelse, planlægning og iværksættelse af digital bevaring på Færøerne fra 1. april 2016 til i dag.

Garðar Kristinsson, Þjóðskjalasafn Íslands / National Archives of Iceland

Monitoring digital archiving in Iceland. Status and main problems

The lecture will contain a short introduction on two surveys conducted in 2012 and the later one in 2016 by the National Archives in Iceland in attempts to monitor and later regulate the status of archiving in the public sector, focusing mainly on the findings of these surveys concerning digital archiving. It will also contain a summary of the status of digital archiving and preservation of digital data in the National Archives.

Svanhildur Bogadóttir, Borgarskjalasafn Reykjavíkur / Reykjavik Municipal Archives

The first steps in digital archiving in Reykjavík

The City of Reykjavik is taking the first steps in electronic preservation and the Reykjavik Municipal Archives is leading the work. Electronic preservation of records of the City of Reykjavik is a mammoth undertaking. It is important that it will be done right in the beginning and that it will succeed. Svanhildur Bogadóttir city archivist will describe the first steps the Municipal Archives have been taking.

Projektpræsentationer

Abstrakt til session

Koordinator: Kristjana Kristinsdóttir

Inge Seiding, Nunatta Allagaateqarfia / Grønlands Nationalarkiv

[Married to the Daughters of the Country: intimacy and intermarriage in Northwest Greenland ca. 1750-1850](#)

Med et stipendium fra Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland og en indskrivningsaftale med Ilisimatusarfik og Grønlands Nationalmuseum og Arkiv påbegyndtes i 2009 et ph.d.-projekt om ægteskaber mellem europæiske mænd og grønlandske kvinder i den klassiske kolonitid – ca. 1750-1850. Projektet skulle undersøge både formelle rammer for koloni-administrationens regulering af ægteskaberne i periode samt de uformelle praksis- og livsformer der fulgte med dem. Afhandlingen forsvarede efter intensive arkivstudier i Grønland, primært, og Danmark, sekundært, i foråret 2013 og præsenterede både ny viden om emnet og nye vinkler på samlingernes store potentiale for anden og videre forskning. Oplægget præsenterer hovedpunkterne i begge former for resultater af projektet.

Helga Hlín Bjarnadóttir, Þjóðskjalasafn Íslands / National Archives of Iceland

[The courtbook database online](#)

The online courtbook database is an index over the courtbooks that the sysselmen held in their days. This index is searchable online and detailed with 6 categories and 180 index words. Every case in the courtbooks is summarized up in a small text, which is also searchable. If people want to know more about the case they have found using the database and read the whole text, the courtbook and the pages can be easily found in the archives. The database has already proven its value - what took many months to find can now be found within minutes. By making the books more accessible, researchers will have more access to sources they would not have used otherwise and the books themselves will be better preserved for the generations to come.

Annika Skaalum, Føroya Landsskjalasavn / Færøernes Nationalarkiv

Dødshyppigheden blandt unge mænd og kvinder i perioden 1850-1900

The Faroese census'es from 1801 – 1921 also register wether persons are widows and widowers. During these 120 years roughly 4000 persons have been registered as being widows and widowers at the time of the census registrations. During these 120 years the Faroe Islands experienced the most dramatic increase in population in the whole of it's history so far, due to economic, medical and tecnological development.

The general perception is that faroese men historically to a greater degree have risked their lives providing food for the family, than the women have giving birth to children. The question is wether the number and average age of widows and widowers during this timespan reflect some of the changes in society directly affecting married men and women, such as: Women: Circumstances around childbirth. Average number of children pr woman. Men: The level of danger providing food for family.

Jóna Símonía Bjarnadóttir, Héraðsskjalasafn Ísafjarðar / Ísafjörður Municipal Archives

Undervisning og arkiverne

Ísafjörður – Arkiv er en del af Kulturhuset i Ísafjörður men Kulturhuset og Museet samarbejder med historie-læreren i gymnasiet om at en del af undervisning i historie (SAGA2MÍ05) foregår i Museet og i Kulturhuset. Tiden som SAGA2 handler om er det 19. og 20. århundred da livet i Island blev klipfisk og byene begynte at vokse.

Vores samarbejde er i 4 deler. Vi begynder i klasseværelsen hvor eleverne får sin historiske indgang. Næst besøger de Museet og undersøger enkelte ting. Så er det klasseværelsen igen hvor de nu skriver om besøget til Museet og hvordan det fylte op i deres viden. Så er fjerde delen besøg i Kulturhuset hvor de arbejder med lokahistorien, læser arkiver og bøger og arbejder med gamle billeder. Tilsammen får eleverne kundskab i selvstændige arbejds metode, museumsarbejde, arkiver og andre historiske kilder.

Gísli Jón Kristjánsson, Borgarskjalasafn Reykjavíkur / Reykjavik Municipal Archives

Surveys and inspections

The National Archives of Iceland and the Reykjavik Municipal Archive have primarily used (surveys) questionnaires as a tool to map how well entities are complying to mandatory demands. There is a drawback in using questionnaires. The value of collected data in questionnaires completely depends upon how “truthful” respondents are in their answers, their response bias and other factors.

The results are in general not verified and they are not evidence-based enforcement as required in OECD (2014), Regulatory Enforcement and Inspections, OECD Best Practice Principles for Regulatory Policy. The Icelandic Prime Minister's Office report from 2014 on Monitoring Authorities is in agreement with the OECD.

In the English translation, by the Ministry of Education, of The Public Archives Act (2014) Article 13, the method of monitoring entities by Public Archives is done by on-site inspections. However, lacking financial resources the Public Archives in Iceland use questionnaires. “It's as good as it gets”.

Njörður Sigurðsson, Þjóðskjalasafn Íslands / National Archives of Iceland

Shared archival heritage. New expert group of ICA

In September 2016 the International Council on Archives decided to establish a new expert group that is dedicated to Shared Archival Heritage. The purpose and objectives of the expert group is to provide a forum for discussion and ultimately the resolution of issues related to archives pertaining to the history and cultural heritage of more than one community, country or region where the custody, ownership and access is unclear and in dispute. This situation may arise from war, military occupation, the succession of States or other adverse events. In this presentation the group will be introduced, the work that has been done so far and what the focus will be in the coming months.